

Ruotsinsuomalaisten Naisten Foorumin

Naispoliittinen ohjelma

Ruotsinsuomalaisten Naisten Foorumi (Foorumi) valvoo ruotsinsuomalaisten naisten etuja ja pyrkii yhdenvertaisuuteen enemmistöväestön kanssa. Foorumi pyrkii myös sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja haluaa parantaa ruotsinsuomalaisen naisen asemaa niin yhteiskunnassa kuin omassa toiminnassaan.

Ruotsinsuomalaiset naiset ovat hyvin sopeutuneet, toimintakykyinen ryhmä Ruotsin yhteiskunnassa. Heillä on paljon tietoja, taitoja ja valmiuksia, joita he eivät kuitenkaan voi täysin hyödyntää yhteiskunnassa vallitsevan eriarvoisuuden vuoksi.

Naispoliittisella ohjelmalla haluamme antaa suuntaviivat Forumin sukupuolten tasa-arvoon tähtäävälle työlle. Tasa-arvo merkitsee miesten ja naisten yhtäläisiä oikeuksia, velvollisuuksia ja mahdollisuuksia vaikuttaa elämäänsä. Tärkeitä kysymyksiä ovat sama palkka samasta työstä -periaate, vastuun jakaminen kotitöistä ja lapsista, samat mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa yhteiskuntaelämässä sekä miesten naisiin kohdistaman väkivallan ehkäiseminen ja estäminen. Miesten ja naisten välinen tasa-arvo on demokratiakysymys. Ruotsinsuomalaisilla naisilla myös vähemmistöön kuuluminen on keskeinen ulottuvuus. Sukupuolten välinen tasa-arvo on lisääntynyt yhteiskunnassa, mutta naiset ovat yhä edelleen miehiä heikommassa asemassa.

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Yhteiskunnallisessa päätöksenteossa on yhä sukupuolten välisiä eroja. Miehet osallistuvat sekä taloudellisen, poliittisen että etujärjestöjen vallan käyttöön enemmän kuin naiset. Naisten osuus poliittisissa päätäntäeläimissä on lisääntynyt, mutta on edelleen vähäisempää kuin miesten. Vielä vähäisempiä naisten vaikutusmahdollisuudet ovat yksityisellä taloudellisella sektorilla.

Ruotsinsuomalaisten naisten tilanne ei ole tasavertainen valtaväestön naisten tilanteeseen verrattuna.

Toimet:

- Naisten osuutta yhteiskunnallisessa päätöksenteossa ja ruotsinsuomalaisten järjestöissä on lisättävä.
- Suomenkielistä tasa-arvoon johtavaa toimintaa on kehitettävä eri yhteiskunnallisissa järjestöissä, kuten puolueissa, ay-liikkeessä jne.

Tasa-arvo ja Foorumi

Foorumi on ruotsinsuomalaisten naisten vähemmistö-, etu- ja harrastusjärjestö. Se on yksi Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton erityisliitoista. Foorumi toimii ruotsinsuomalaisten naisten aseman parantamiseksi työelämässä, heidän koulutusmahdollisuuksiensa

lisäämiseksi sekä tasa-arvoisten toimintaedellytysten luomiseksi yhteiskunnassa. Se haluaa tukea ja vahvistaa ruotsinsuomalaista identiteettiä ja naiskulttuuria sekä toimia suomen kielen vahvistamiseksi Ruotsissa.

Foorumi toimii monella tasolla. Sen perustana ovat suomiseurojen naisjaostot, ruotsinsuomalaiset naisyhdistykset ja erilaiset naisryhmät sekä suorajäsenet. Paikallista suomiseurojen naistoimintaa tukevat piirien naisjaostot, jotka toimivat myös yhdistävänä tekijänä paikallisten seurojen ja Foorumin välillä. On suotavaa, että kaikkiin piireihin perustetaan naisjaosto tai naistyöryhmä.

Naistoiminnan arvostuksen kohottamiseksi tarvitaan naisten tukiverkostojen kehittämistä.

Lapset ja nuoret omaksuvat usein perinteiset sukupuoliroolikäsitteet, siksi tytöille ja pojille suunnatussa toiminnassa on tärkeää huomioida asennekasvatus. Tyttöjen harrastusten ja liikunta- ja

urheilutoiminnan on saatava tukea Foorumilta. Tyttöjä on kannustettava osallistumaan luottamushenkilökoulutukseen ja rohkaistava ottamaan vastaan luottamustehtäviä.

Toimet:

- Naistoiminnan arvostusta on lisättävä RSKL:ssä. Organisaation ja toimintatapojen on vastattava myös naisten tarpeita.
- Molempien sukupuolten tulee olla edustettuna liiton, piirien ja yhdistysten puheenjohtajistossa ja johtokunnissa.
- Tasa-arvokasvatus on otettava mukaan järjestö- ja luottamushenkilökoulutukseen kaikilla tasoilla.
- Tasa-arvokasvatusta on annettava lapsi- ja nuorisotoiminnassa.
- Naisten tukiverkostoja on luotava ja kehitettävä.
- Foorumi on saatava yhteiskunnan ja nais- ja vähemmistöjärjestöille myönnettävän tuen piiriin.

Ruotsinsuomalaiset naiset ja työelämä

Ruotsinsuomalaiset naiset osallistuvat työelämään ainakin samassa määrin kuin ruotsinsuomalaiset miehet. Ruotsinsuomalaisia naisia työskentelee lähes kaikilla työelämän aloilla. Monet työskentelevät kuitenkin matalapalkkaisilla aloilla ja raskaissa töissä. Osa heistä on haavoittuvassa asemassa elinkeinorakenteen muuttuessa ja osa heistä toimii aloilla, mihin liittyy stressiä, työuupumusta ja vähän päätäntävaltaa omasta työstä. Ruotsinsuomalaisille naisille on taattava mahdollisuudet kehittää ammattitaitoaan tai kouluttaa itsensä uuteen ammattiin työelämän muutosten mukaisesti. Työelämässä työkykynsä menettäneille naisille olisi taattava mahdollisuus kuntoutukseen ja sitä kautta paluu työelämään.

Myös toisen ja kolmannen polven ruotsinsuomalaisille tytöille on tiedotuksen ja kannustuksen avulla avattava mahdollisuudet ei-perinteisille naisten aloille. Heitä on rohkaistava valitsemaan pitkiä koulutuslinjoja.

Perinteisten naisten alojen arvostusta ja palkkausta on parannettava. Samanarvoisesta työstä on maksettava sama palkka naisille ja miehille. Työaikojen ja työympäristöjen sovittaminen naisten tarpeisiin on tärkeää.

Suuri osa ruotsinsuomalaisista naisista on äitejä. Monet heistä ovat yksinhuoltajia. Yhteiskunnan olisi taattava toimiva päivähoito ja suomenkielinen vaihtoehto sitä haluaville. Myös epämuukavat työajat on otettava huomioon päivähoitojärjestelyissä. Ruotsinsuomalaisille lapsille on taattava äidinkielen tuki esikoulussa ja äidinkielen opetus koulussa.

Ruotsinsuomalaisia naisia on rohkaistava osallistumaan ammattiyhdistystoimintaan. Ay-toiminnassa ja sen suunnittelussa on otettava huomioon naisten tarpeet ja naisten osallistumisen edellytykset.

Toimet:

- Työn organisaatiota, työtehtäviä, työympäristöjä ja työaikoja on muutettava naisten tarpeita vastaaviksi. Naisten on saatava enemmän päätäntävaltaa omassa työtilanteessaan.
- Pitkäaikaissairaille ja ennenaikaiseläkkeellä oleville ruotsinsuomalaisille naisille on järjestettävä mahdollisuus kuntoutukseen ja uudelleenkoulutukseen.
- Ammattiyhdistystoiminnassa on otettava huomioon naisten tarpeet ja lähtökohdat.
- Toisen ja kolmannen polven ruotsinsuomalaisia tyttöjä on rohkaistava hakeutumaan naisille ei-perinteisille ammattialoille.
- Samanvertaisesta työstä on maksettava sama palkka.
- Vanhemmilla on oltava mahdollisuus valita suomenkielinen päivähoito lapsilleen. Sekä esikoulussa että koulussa on oltava mahdollisuus äidinkielen tukeen ja opetukseen.
- Tasa-arvoa, naisten työehtoja ja koulutusta koskevia yhteiskunnan projektivaroja on myönnettävä myös ruotsinsuomalaisia naisia ja tyttöjä koskeviin projekteihin.

Koulutus

Koulutuksella sinänsä on itseisarvo – se vahvistaa itsetuntoa ja luo valmiuksia yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Ruotsinsuomalaiset naiset tarvitsevat heidän tarpeisiinsa suunnattua koulutusta. Naisten koulutuksen esteisiin on kiinnitettävä huomiota ja ne on pyrittävä poistamaan. Mm. ruotsinsuomalaisten kansankorkeakouluissa naiset voivat opiskella suomen kielellä. Suomenkielistä esikoulu- ja peruskouluopettajien koulutusta on järjestettävä.

Toimet:

- Naiskoulutuksesta on yhdessä opintoliittojen ja kansankorkeakoulujen kanssa luotava järjestelmä, joka tarjoaa mahdollisuuden yhdistystason opintokerhoista kansankorkeakoulujen pitkiin kursseihin.
- Naisille suunnattuja aikuiskoulutuskursseja on järjestettävä.
- Aikuisopiskelun taloudellisia mahdollisuuksia on lisättävä
- RSKL:n koulutukseen on liitettävä myös asennekasvatusta asenteiden muuttamiseksi myönteisemmiksi naisten koulutusta varten.

Terveys ja hyvinvointi

Huolimatta viime vuosina tapahtuneesta myönteisestä kehityksestä, on yhteiskunnassa edelleen suuria terveyseroja eri ryhmien välillä. Huono työympäristö, elintavat, tupakointi ja lapsuuden olosuhteet vaikuttavat paljon terveyteen. Terveyttä edistää kyky vaikuttaa omaan elämäntilanteeseensa. Työttömyys johtaa huonompaan terveyteen.

Ruotsinsuomalaisten terveys on huonompi kuin valtaväestön. Ruotsinsuomalaiset naiset tupakoivat suuremmassa määrin kuin ruotsalaiset naiset. Sydän- ja verisuonisairauksien riski on suurempi ja ruotsinsuomalaisilla naisilla on myös suurempi syöpäriski, kuin valtaväestöllä. Psykkiset vaivat, masennus ja itsemurhariskit ovat myös ruotsinsuomalaisten kohdalla korkeampia. Yhteiskunnan valmiudet antaa psykiatrasta apua suomen kielellä ovat kuitenkin viime vuosina ratkaisevasti vähentyneet.

Toimet:

- Terveysten -ja sairaanhoidon on kyettävä tarjoamaan ennalta ehkäiseviä terveyspalveluja ruotsinsuomalaisille naisille heidän tarpeidensa mukaisesti suomen kielellä.
- Terveysten- ja sairaanhoidon on kyettävä paremmin huomioimaan ruotsinsuomalaisten naisten niin psyykkiset kuin fyysisetkin terveysongelmat ja sairaudet.
- Suomenkielisiä psykiatrisia sairaanhoidon palveluja on käynnistettävä koko maassa.
- Foorumille on myönnettävä projektivaroja terveysvalistustyöhön ja naisten oman avun ryhmien toimintaan.

Päivitetty 2011-04-03 Foorumin Edustajakokouksessa